

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė. Poveikio aplinkai vertinimo direktyvos persvarstymas

(2013/C 218/07)

REGIONŲ KOMITETAS

- reikalauja, kad suderintos ar bendros PAV procedūros, kaip siūloma 2 straipsnio 3 dalyje, turėtų būti savanoriško, o ne privalomo pobūdžio; turėtų būti aiškiai nurodyta, kokiems kitiems ES teisės aktams būtų taikoma ši nuostata;
- nepritaria 5 straipsnio 2 dalyje nurodytai idėjai, pagal kurią apimties nustatymo procesas tampa privalomas visais atvejais be išimties. Už tinkamos aplinkos ataskaitos apimties ir išsamumo lygio užtikrinimą ir toliau turėtų būti atsakingas užsakovas;
- reikalauja, kad vadovaujantis 5 straipsnio 3 dalimi, PAV direktyva turėtų apimti ir skirtingas aplinkos ataskaitų tikrinimo sistemas, kurios egzistuoja valstybėse narėse, įskaitant tas, kur ataskaitas tikrina pačios kompetentingos institucijos arba aplinkosaugos institucijos;
- palankiai vertina tai, kad vadovaujantis 6 straipsnio 7 dalimi viešosios konsultacijos turėtų trukti ne trumpiau kaip 30 dienų. Tačiau sprendimą dėl bet kokio termino, viršijančio šį minimalųjį, turėtų priimti pačios valstybės narės;
- reikalauja iš dalies pakeisti pasiūlymą pagal 8 straipsnio 1 dalį dėl sprendimo duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos, kad būtų galima apimti skirtingas sistemas, kurios egzistuoja valstybėse narėse, ir, siekiant prisidėti prie PAV kokybės ir, atitinkamai, veiksmingumo, rekomenduoja direktyvoje nurodyti PAV galiojimo trukmę;
- kritiškai vertina privalomų terminų sprendimams dėl projektų poveikio aplinkai vertinimo procedūros pabaigos nustatymą (8 straipsnio 3 dalis). Užuoat siekiant procedūras pagreitinti nustatant terminus, naudingiau būtų taikyti diferencijuotas valstybių narių taisykles;
- ragina pereinamojo laikotarpio taisykles suformuluoti taip, kad dalį procedūrų jau įveikusių projektų PAV vyktų pagal dabartinės PAV direktyvos nuostatas.

Pranešėjas	Marek SOWA (PL/ELP), Mažosios Lenkijos vaivadijos maršalka
Pamatinis dokumentas	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo
	COM(2012) 628 final

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

A. Bendrosios nuostatos

1. pabrėžia, kad labai daugeliu požiūrių siūlomi Europos aplinkos poveikio vertinimo teisinės bazės pakeitimai yra būtini ir laukiami. Vis dėlto pabrėžia, kad bet kokie pokyčiai turėtų būti daromi stengiantis išlaikyti aplinkosauginių reikalavimų ir ekonomikos vystymo pusiausvyrą. Pernelyg ilgai trunkančios sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūros gali sukelti grėsmę ekonominiams ir socialiniams interesams ir mažins visos ES konkurencingumą. Daugeliu atvejų tokios procedūros neprisidės prie aplinkos apsaugos, žmonių sveikatos ir gyvenimo kokybės. Pokyčiai, skirti užtikrinti kokybę ir procedūrų bei dokumentų nuoseklumą, turėtų būti įgyvendinti taip, kad būtų garantuotas veiksmingas ir efektyvus sprendimų priėmimas;

2. vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad yra rimtų abejonių dėl pakeitimų, kurie gali pailginti pagrindinius proceso etapus;

3. primena, kad siūlomas PAV direktyvos persvarstymas turės didelį poveikį vietos ir regionų valdžios institucijoms, kurioms teks svarbus vaidmuo įgyvendinant siūlomas priemones. Skirtingai nei tikisi Europos Komisija, Regionų komitetas mano, kad dėl daugelio iš siūlomų PAV direktyvos pakeitimų vietos ir regionų valdžios institucijoms didės administracinė našta valdymo organizavimo ir išlaidų požiūriu. Todėl Regionų komitetas prašo vengti bet kokių užsakovo pareigų perdavimo kompetentingai institucijai;

4. tvirtina, kad bet kokios papildomos išlaidos ar administracinė našta viešosioms institucijoms turėtų būti palygintos su siūlomų pakeitimų socialine, ekonomine ir aplinkosaugine nauda, kad ilgainiui nauda viršytų sąnaudas;

5. pabrėžia, kad direktyva gerų rezultatų vietos lygmeniu duos tik tokiu atveju, jeigu nacionalinės, vietos ir regionų institucijos sukurs gerai veikiančias institucines struktūras, aprūpintas būtiniais finansiniais ir žmogiškaisiais išteklių, kurie leis visiems atsakingiems tų institucijų padaliniais, ypač

aplinkosaugos skyriams, aktyviai dalyvauti procese; pabrėžia, kad reikia visą laiką stiprinti vietos ir regionų valdžios institucijų pajėgumus, visų pirma skatinti glaudesnę jų bendradarbiavimą su veikiančiais nacionaliniais PAV centrais ir tokių centrų teikiamą paramą;

6. ragina suderinti direktyvos projekto ir jo priedų terminiją, siekiant padidinti teisinį tikrumą;

7. pritaria ketinimams gerinti aplinkos ataskaitų kokybę, tačiau PAV direktyva turėtų apimti ir skirtingas aplinkos ataskaitų tikrinimo sistemas, kurios egzistuoja valstybėse narėse, regionuose ir miestuose;

8. mano, kad naujose nuostatose nepakankamai atsižvelgiama į skirtingas valstybėse narėse veikiančias PAV sistemas (PAV procesas gali būti sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūros dalis arba visiškai atskira procedūra);

B. Taikymo sritis – 1 straipsnis

9. norėtų, kad būtų paaiškinta, kodėl 1 straipsnio 2 dalyje išplečiama „projekto“ apibrėžtis, papildant ją griovimo darbais; mano, kad nuostata įvedus galimą griovimo darbų poveikio aplinkai vertinimą **visiems** I arba II prieduose išvardytiems projektams, gali susidaryti nemaža papildoma administracinė našta. Regionų komitetas mano, kad prievolė atlikti griovimo darbų PAV turėtų būti taikoma tik aiškiai apibrėžtais atvejais, kurie minimi I ir II prieduose, projekto griovimo ar demontavimo pasibaigus jo gyvavimo laikotarpiui darbams arba griovimo darbams, kurių reikia projektui įgyvendinti;

10. ragina iš naujo apibrėžti „leidimo“ terminą ir dar kartą išnagrinėti, kaip jis naudojamas pagrindiniame direktyvos tekste, nes perkėlus į nacionalinę teisę Paslaugų direktyvos (2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje) nuostatas ir ėmus jas taikyti valstybėse narėse buvo sudarytos sąlygos panaikinti reikalavimą gauti išankstinį leidimą teikti tam tikras paslaugas ir vietoj jo imta vykdyti patikrinimus vėlesniame etape;

11. su pasitenkinimu pažymi, kad „projektams, kurių vienintelis tikslas – nacionalinė gynyba arba atsakas į civilines avarijas,“ PAV nebus privalomas. Siekiant užtikrinti, kad šia nuostata nebūtų piktnaudžiaujama ir kad pernelyg daug projektų nebūtų atleista nuo PAV, į direktyvą galėtų būti įtrauktas tokių civilinių avarių projektų pavyzdžių sąrašas, taip pat atsižvelgiant į projektus, kuriuos remia Europos solidarumo fondas;

12. apgailestauja, kad pasiūlyme nebuvo persvarstyti I ir II priedai, todėl buvo prarasta galimybė juos peržiūrėti ir kai kuriais atvejais apriboti jų apimtį remiantis sukaupta patirtimi; vėl pakartoja savo raginimą padidinti teisinį aiškumą nustatant minimalias ES ribas. Taip sumažėtų požiūrio į ES įmones skirtumai ir administracinė ir finansinė našta valstybių narių vietos ir regionų valdžios institucijoms. Konstatuota, kad nustatydamos ribas kai kurios valstybės narės dažnai viršija joms suteiktus įgaliojimus veikti savo nuožiūra: jos arba atsižvelgia tik į tam tikrus III priede nustatytus atrankos kriterijus, arba jų iš anksto netaiko kai kuriems projektams. Derinant ribas reikėtų atsižvelgti ir į Direktyvoje 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų nustatytas ribas ir kriterijus;

C. „Vieno langelio“ principas (suderintos arba bendros procedūros) – 2 straipsnio 3 dalis

13. mano, kad suderintos ar bendros procedūros turėtų būti savanoriškos, o ne privalomos, kaip siūlo Europos Komisija;

14. kad būtų daugiau teisinio aiškumo, ragina 2 straipsnio 3 dalyje aiškiai nurodyti, kokiems kitiems ES teisės aktams būtų taikoma ši nuostata;

15. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl „vieno langelio principo“ įvedimo poveikiui aplinkai vertinti darbuotojų skaičius ir sąnaudos neturi išaugti tiek, kad būtų neproporcingos vykdant poveikio aplinkai vertinimą gaunamai naudai; prašo paaiškinti, ar nuostata „valstybės narės paskiria vieną instituciją, įpareigotą palengvinti sutikimo dėl kiekvieno projekto planuojamos veiklos procedūrą“ būtų taikoma visiems projektams ar tik projektams, kuriems taikoma suderinta ar bendra procedūra. Kai kuriose valstybėse narėse ši reikalavimą būtų labai sunku įvykdyti dėl specifinės procese dalyvaujančių skirtingų valdžios institucijų hierarchijos ir kompetencijos. Valstybėse narėse, kuriose PAV procesas įtrauktas į sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūrą ir jį taiko valdžios institucija, atsakinga už sutikimą dėl

planuojamos veiklos, būtų naudinga paaiškinti, kad „viena institucija“, apie kurią kalbama pasiūlyme, taip pat gali būti ir pirmiau minėta valdžios institucija;

D. Nauji aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant poveikį aplinkai (3 straipsnis), atliekant atranką (III priedas) ir rengiant aplinkos ataskaitą (5 straipsnio 1 dalis ir IV priedas)

16. ragina nuosekliau suderinti 3 straipsnio, III ir IV priedų terminiją ir išsamumo lygį. 3 straipsnyje išvardyti veiksniai turėtų būti aprašyti išsamiau, suderinant su IV priedu, pavyzdžiui, kai kalbama apie žemės naudojimą ir žemės užėmimą, kai minimos ekosistemos ir jų funkcijos ir kai kalbama apie „gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimės“; ragina, kad tam tikri sąrašai (pavyzdžiui, 5 punkte: „*inter alia*“) būtų baigtiniai, kad būtų galima išvengti vertinimo apimties išplėtimo;

17. ragina Europos Komisiją kiek galima greičiau nuo persvarstytos direktyvos įsigaliojimo paskelbti rekomendacines gaires, įskaitant metodiką, kuriomis vadovaujantis būtų galima nustatyti projekto tam tikroje vietoje padarytą poveikį klimato kaitai ir įvertinti gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių grėsmę tam tikroje aplinkoje, tos aplinkos pažeidžiamumą ir atsparumą tokioms nelaimėms;

18. siūlo į IV priedo 5 dalies paskutinę pastraipą įtraukti regionų ir vietos lygmenimis nustatytus aplinkosaugos tikslus;

19. pritaria Tarybos raginimui plačiau paaiškinti direktyvoje vartojamą terminą „pagrįstos alternatyvos“ ir pakomentuoti aplinkos būklės raidos neįgyvendintus projekto (bazinis scenarijus) įvertinimą. Pagrįstomis alternatyvomis reikėtų laikyti tik tokias alternatyvas, kurios suderinamos su tikslais, atitinka kitus ES teisės aktus arba atitinka atskiro projekto planavimo etapą ir tipą;

E. Atrankos procedūra – 4 straipsnis, II.A priedas, III priedas

20. teigiamai vertina bendrą Europos Komisijos ketinimą racionalizuoti atrankos procedūrą ir nuosekliau suderinti valstybių narių metodus, skirtus užtikrinti, kad PAV būtų reikalaujama tik tuomet, kai aišku, kad daromas reikšmingas poveikis aplinkai;

21. kritiškai vertina tam tikras naujas nuostatas, dėl kurių susidaro įspūdis, kad atranka tampa „mini PAV“. II.A ir III priedų nuostatos reiškia, kad praktiškai reikia pateikti ataskaitą, įvertinančią, ar projektas daro reikšmingą poveikį. Skirtumas tas, kad šiuo atveju nėra vertinamos alternatyvos. Vietoje to, atrankai turėtų būti naudojamas kontrolinis klausimų sąrašas, kuris vietos ir regionų valdžios institucijoms suteiktų lengvai taikomų reikšmingo poveikio neturinčios veiklos nustatymo mechanizmų. Be to, kaip teigiama siūlomame 4 straipsnio 3 dalies pakeitime, dėl kiekvieno II priede išvardyto projekto pareiškėjas turi pateikti informacijos apie projekto charakteristikas, jo galimą poveikį aplinkai ir priemones, kurių numatoma imtis siekiant išvengti reikšmingo poveikio arba jį sumažinti, atsižvelgiant į naujame II.A priede nurodytą informaciją. Tai prieštarauja 4 straipsnio 2 dalyje numatytam sprendimui, pagal kurį valstybės narės gali nuspręsti taikyti abi procedūras, apie kurias kalbam a ir b dalyse. Taip pat reikėtų patikslinti, kaip taikyti 4 straipsnio 2 dalies b punkte paminėtas ribas, ir nurodyti, ar valstybės narės gali tas ribas nustatyti pačios remdamosi III priedo kriterijais, ar ribos bus nustatytos direktyva;

22. atkreipia dėmesį į tai, kad III priedo 4 straipsnio 4 dalyje nurodyti atrankos kriterijai, palyginti su galiojančiais teisės aktais, daugeliu aspektų reiškia nuostatų sugriežtinimą. Pavyzdžiui, III priede ne tik išsamiai išdėstoma daug patikslinimų, bet ir nemažai kriterijų, kurių reikia papildomai laikytis (gaivalinių nelaimių rizika, poveikis klimato kaitai, didelės gamtinės vertės žemės ūkio paskirties plotai ir kt.), nors jie nėra tiesiogiai aktualūs projektui ir viršija vertinimo procedūrą, kai priimamas sprendimas dėl leidimo. Pavyzdžiui, klimato kaita yra plataus masto reiškinys, kurio poveikį erdvės bei laiko atžvilgiu sunku apskaičiuoti – kol kas jį įmanoma tik apytiksliai įvertinti naudojant labai brangius kompiuterinius imitacinius modelius. Projekto lygmeniu į vietinį klimato kaitos poveikį jau atsižvelgiama, kai būtina. Jei atliekant poveikio aplinkai vertinimą daugiausia dėmesio bus skiriama plataus masto klimato kaitai, nuogaustaujama, kad labai išaugs projektų užsakovų sąnaudos ir bus gaunami dalykiniu požiūriu abejotini rezultatai; šios sąnaudos, atsižvelgiant į mažesnę atskirų objektų arba linijinių projektų svarbą, bus neproporcingai didelės, palyginti su klimato kaitos poveikiu; todėl ragina pateikti projektų, kuriems šios taisyklės taikomos, sąrašą; atkreipia dėmesį į tai, kad planuojami pakeitimai prieštarauja subsidiarumo principui. Numatytas papildomas patikslinimas ir papildomų kriterijų įtraukimas prieštarauja Direktyvos dėl poveikio aplinkai vertinimo 11-oje konstatuojamojoje dalyje išdėstyti minčiai, kad turi būti išsaugota valstybių narių veiksmų laisvė priimant dalykinius sprendimus, pavyzdžiui, atsižvelgti į nacionalinius ypatumus. Kriterijų, kurių reikia laikytis, skaičius ir jų išsamumas yra pernelyg dideli, kad jie būtų nustatyti kaip privalomi Europos Sąjungoje;

F. Apimties nustatymas – 5 straipsnio 2 dalis

23. pažymi, kad Europos Komisijos pasiūlymas įvesti privalomą apimties nustatymą sutampa su ankstesne Regionų

komiteto rekomendacija pagerinti informacijos kokybę ir racionalizuoti PAV procedūrą; tačiau atmeta mintį, kad apimties nustatymas būtų taikomas visais atvejais be jokios išimties. Už tinkamos aplinkos ataskaitos apimties ir išsamumo lygio užtikrinimą ir toliau turėtų būti atsakingas užsakovas; reikėtų vengti, kad užsakovui ir dalyvaujančioms institucijoms stipriai išaugtų sąnaudos;

24. rekomenduoja apimties nustatymo procesą papildyti Europos Komisijos arba nacionalinėmis gairėmis, kuriose būtų atsižvelgta į atskirų sektorių ypatumus, kai tai padėtų užtikrinti PAV kokybę ir sukaupti visus sprendimui priimti svarbius aspektus;

25. kritiškai vertina pasiūlymo 5 straipsnio 2 dalies a punktą dėl priimtinių sprendimų ir gautinų nuomonių, c punktą dėl atskirų procedūros etapų ir jų trukmės ir d punktą dėl pagrįstų alternatyvų siūlomam projektui ir konkrečioms jo charakteristikoms;

G. Aplinkos ataskaitų kokybės gerinimas – 5 straipsnio 3 dalis

26. mano, kad aplinkos ataskaitos kokybės užtikrinimas ir toliau turėtų būti užsakovo pareiga. Reikėtų skirti kokybės užtikrinimą užsakovams rengiant ataskaitas ir kompetentingai institucijai tas ataskaitas tikrinant; vis dėlto pripažįsta, kad ataskaitų kokybės kontrolę reikia griežtinti, tuo garantuojant, kad užsakovas atliktų visiškai nepriklausomą analizę;

27. mano, kad PAV direktyva turėtų apimti skirtingas aplinkos ataskaitų tikrinimo sistemas, kurios egzistuoja valstybėse narėse, taip pat kurias taiko vietos ir regionų valdžios institucijos. Pagal veikiančias sistemas dirbama ne tik su išorės ekspertais ir ekspertų komitetais, kaip nurodyta Europos Komisijos pasiūlyme, bet ir kitais būdais – tai dažniausiai pasakytina apie senesnes valstybes nares, kur ataskaitas tikrina pačios kompetentingos institucijos arba aplinkosaugos institucijos;

H. Konsultacijos su visuomene – 6 ir 7 straipsniai

28. mano, kad PAV direktyva yra svarbi priemonė vietos ir regionų visuomenės dalyvavimui užtikrinti, kartu atsižvelgti į vietos žinias ir įvertinti sąnaudų bei gebėjimų poreikius; todėl palankiai vertina tai, kad pagal 6 straipsnio 7 dalį būtų nustatytas minimalus 30 dienų terminas konsultacijoms. Tačiau sprendimą dėl bet kokio termino, viršijančio šį minimalųjį, turėtų priimti pačios valstybės narės. Priešingu atveju visa procedūra daugeliui bendrovių ir projektų užsakovų iš viešojo sektoriaus galėtų pernelyg ilgai užsitęsti, nes kai kurios visuomenės grupės gali reikalauti, kad būtų taikomas visas 6 straipsnio 7 dalyje numatytas 60–90 dienų terminas. Dėl tokių ilgų terminų būtų sunku poveikio aplinkai vertinimą integruoti į sutikimo procedūras ir tokie terminai neleidžia pasiekti tikslo, kad planavimo procedūros vyktų sparčiau. Nustatytus terminus procedūros taptų spartesnės, jeigu būtų taikomos valstybių narių priimtos diferencijuotos nacionalinės taisyklės;

29. atsižvelgiant į visų suinteresuotųjų subjektų interesus ir į principą, kad kiekvienas sprendimas turi būti priimamas vengiant nepagrįsto vilkinimo, siūlo nustatyti priimtina laikotarpį, kurio reikia perduoti informacijai ir pasiruošti sprendimo priėmimo procedūrai;

I. Sutikimas dėl planuojamos veiklos – 8 straipsnis

30. pabrėžia, kad naujosios 8 straipsnio 1 dalies nuostatos turi būti pakankamai lanksčios, kad būtų įvairioms PAV sistemoms, egzistuojančioms valstybėse narėse. Kai kuriose valstybėse narėse PAV yra atskira procedūra, kurią įgyvendina aplinkosaugos institucijos, o sutikimus dėl planuojamos veiklos išduoda kitos institucijos, gavusios PAV leidimą, o išduodant sutikimą būtina įvykdyti PAV leidimo sąlygas. Kitose valstybėse narėse PAV yra įtrauktas į sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūrą;

31. kritiškai vertina ir naująsias 8 straipsnio nuostatas, nes jose nepakankamai atsižvelgta į kai kuriose valstybėse narėse sukurtą kompleksinę sistemą ir kadangi šiomis nuostatomis nustatomos naujos materialios išankstinės sąlygos, dėl kurių ES ir nacionaliniai tam tikro sektoriaus teisės aktai dubliuojasi arba prieštarauja vieni kitiems. Todėl šių nuostatų nereikėtų įtraukti į PAV direktyvą, kurios pobūdis turėtų būti tik procedūrinis;

32. pažymi, kad gali iškilti procedūrinių problemų dėl naujos 8 straipsnio 2 dalies nuostatos, pagal kurią tuo atveju, jeigu

padaroma išvada, kad projektas gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, kompetentinga institucija, bendradarbiaudama su aplinkosaugos institucijomis ir užsakovu sprendžia, ar peržiūrėti aplinkos ataskaitą ir keisti projektą ar imtis papildomų poveikio mažinimo arba kompensavimo priemonių;

33. atkreipia dėmesį, kad dėl ilgo laikotarpio, kol gaunamas sutikimas dėl planuojamos veiklos, gali tekti dažnai naudotis iš dalies pakeistos direktyvos 8 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatoma, kad prieš priimdama sprendimą duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos ar jo neduoti, kompetentinga institucija patikrina, ar atnaujinta 5 straipsnio 1 dalyje nurodytoje aplinkos ataskaitoje pateikta informacija, visų pirma informacija apie priemones, kurių numatoma imtis siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, jį sumažinti ir, kai galima, kompensuoti;

34. siekiant prisidėti prie PAV kokybės ir, atitinkamai, veiksmingumo, rekomenduoja direktyvoje nurodyti PAV galiojimo trukmę;

35. kritiškai vertina privalomų terminų sprendimams dėl projektų poveikio aplinkai vertinimo procedūros pabaigos nustatymą (8 straipsnio 3 dalis). Daugeliui bendrovių ir viešojo sektoriaus užsakovų tokie terminai gali lemti ilgas procedūras. Kita vertus, 8 straipsnio 3 dalies taisyklėmis nepakankamai atsižvelgiama į tai, kad visų pirma vykdant stambius infrastruktūros projektus turi būti atliekami išsamūs ir ilgai trunkantys vertinimai, kurių reikiamos kokybės negalima užtikrinti per numatytą laikotarpį. Todėl, priešingai, nei nurodyta projekto 22 konstatuojamojoje dalyje, tenka nuogausti, kad nustatytus konkrečius terminus, gali sumažėti aukšti aplinkos apsaugos standartai, o dėl to gali sumažėti ir teisinis tikrumas. Užtuot siekiant procedūras pagreitinti nustatant terminus, naudingiau būtų taikyti diferencijuotas valstybių narių taisykles;

J. Galimo reikšmingo poveikio aplinkai ir poveikio mažinimo ir kompensavimo priemonių stebėjimas – 8 straipsnio 2 dalis, 9 straipsnis ir IV priedas

36. ragina suvienodinti skirtingą terminiją, kuri vartojama pasiūlyme kalbant apie taisomuosius veiksmus, pavyzdžiui, 8 straipsnio 2 dalyje paminėtą „compensation“ (liet. „kompensavimą“) ir terminą „offset measures“ (liet. „kompensavimo priemonės“), minimą 9 straipsnyje ir IV priede;

37. perspėja, kad nepaisant vykdomo stebėjimo, turi išlikti būtinybė išsamiai išanalizuoti reikšmingą poveikį ir galimybes tą poveikį sušvelninti arba kompensuoti, kurias turi užtikrinti užsakovas, taip pat turi būti taikomi prevencijos ir atsargos principai. Tai reiškia, kad tuomet, kai nėra aišku, ar planuojamas projektas turės reikšmingą poveikį aplinkai, neturėtų susidaryti situacija, kada užuot stengiantis sušvelninti ir kompensuoti poveikį, projektui išduodamas leidimas nustatant tik stebėjimo prievolę; vėliau dėl to gali kilti sunkumų dėl projekto poveikio prireikus keisti leidimo sąlygas. Komitetas kritiškai vertina 8 straipsnio 2 dalies 2 pastraipą, pagal kurią privaloma tikrinti poveikio mažinimo ir kompensavimo priemonių įgyvendinimą ir veiksmingumą, o tai galima prilyginti stebėsenai. Tačiau šiuo atveju neaišku, kodėl sutikimą dėl planuojamos veiklos išduodanti institucija turėtų numatyti priemones reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai stebėti, jei ji jau įsitikinusi poveikio mažinimo ir kompensavimo priemonių veiksmingumu, kadangi šiuo atžvilgiu jau sukaupta pakankamai praktinės patirties. Prievolė visais atvejais atlikti stebėseną yra neproporcinga ir užkrauna nepagrįstą našta užsakovui. Ar reikšmingo neigiamo poveikio stebėseną yra reikalinga, paprastai kiekvienu konkrečiu atveju gali nuspręsti tik sutikimą išduodanti institucija;

K. Valstybių narių vykdoma direktyvos įgyvendinimo stebėseną – 12 straipsnio 2 dalis

38. atkreipia dėmesį į kritiką, pareikštą dėl papildomos administracinės naštos, kuri teks valstybėms narėms ir regionų ir

vietos valdžios institucijoms renkant ir teikiant naują informaciją, kurios direktyvos įgyvendinimo stebėsenai užtikrinti siūlomoje 12 straipsnio 2 dalyje prašo Europos Komisija;

L. Įgaliojimų priimti deleguotuosius aktus dėl II.A, III ir IV priedų suteikimas Europos Komisijai – 12a straipsnis

39. nepritaria įgaliojimų priimti deleguotuosius aktus suteikimui Europos Komisijai, kad būtų lengviau pritaikyti II.A, III ir IV priedus technikos ir mokslo pažangai; mano, kad visiems priedams turėtų būti taikoma įprasta teisinė procedūra, nes jie yra glaudžiai susiję su direktyvoje nustatytais PAV reikalavimais.

M. Pereinamojo laikotarpio taisyklės

40. ragina 3 straipsnyje išdėstytas pereinamojo laikotarpio taisykles suformuluoti taip, kad dalį procedūrų jau įveikusių projektų PAV vyktų pagal dabartinės PAV direktyvos nuostatas, pavyzdžiui, jeigu aplinkos ataskaita jau parengta pagal 5 straipsnį arba jeigu apie projektą jau paskelbta viešai;

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

2 straipsnio 3 dalis, PAV direktyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Projektams, kurių poveikis aplinkai turi būti įvertintas ir pagal šią direktyvą, ir pagal kitus Sąjungos teisės aktus, taikomos suderintos ar bendros procedūros, atitinkančios atitinkamų Sąjungos teisės aktų reikalavimus.	3. Projektams, kurių poveikis aplinkai turi būti įvertintas ir pagal šią direktyvą, ir pagal kitus Sąjungos teisės aktus, <u>gali būti</u> taikomos suderintos ar bendros procedūros, atitinkančios <u>atitinkamųjų</u> Sąjungos teisės aktų reikalavimus.: <u>Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyva, Direktyva dėl buveinių ir dėl paukščių, Strateginio aplinkos vertinimo direktyva, Vandens pagrindų direktyva, Jūrų strategijos pagrindų direktyva ir Energijos vartojimo efektyvumo direktyva;</u>
...	...
Valstybės narės paskiria vieną instituciją, įpareigotą palengvinti sutikimo dėl kiekvieno projekto planuojamos veiklos procedūrą.	Valstybės narės paskiria vieną <u>ar keletą</u> institucijų, įpareigotų palengvinti <u>poveikio aplinkai vertinimo procedūrą; tai gali būti ta pati institucija, atsakinga už sutikimą dėl kiekvieno projekto planuojamos veiklos procedūrą.</u>

Paaiškinimas

Suderintos ar bendros procedūros turėtų būti savanoriško, o ne privalomo pobūdžio. Kad būtų daugiau teisinio aiškumo, reikėtų aiškiai nurodyti, kokiems kitiems ES teisės aktams būtų taikoma ši nuostata. Siūlomas pakeitimas susijęs su tuo, kad kai kuriose valstybėse narėse šį reikalavimą būtų labai sunku įvykdyti dėl specifinės skirtingų procese dalyvaujančių skirtingų valdžios institucijų hierarchijos ir kompetencijos.

2 pakeitimas

3 straipsnis, PAV direktyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Vertinant poveikį aplinkai pagal 4–11 straipsnius ir kiekvienu konkrečiu atveju yra tinkamu būdu nustatomas, apibūdinamas ir įvertinamas tiesioginis ir netiesioginis reikšmingas projekto poveikis šiems veiksniams:	Vertinant poveikį aplinkai pagal 4–11 straipsnius ir kiekvienu konkrečiu atveju yra tinkamu būdu nustatomas, apibūdinamas ir įvertinamas tiesioginis ir netiesioginis reikšmingas projekto poveikis šiems veiksniams:
a) gyventojams, žmonių sveikatai ir biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skiriant rūšims ir buveinėms, saugomoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB (*) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB (**);	a) gyventojams, žmonių sveikatai ir biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skiriant rūšims ir buveinėms, saugomoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB (*) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB (**);
b) žemei, dirvožemiui, vandeniui, orui ir klimato kaitai;	b) žemei, dirvožemiui, vandeniui, orui, <u>tausiam išteklių naudojimui, energijos vartojimui</u> ir klimato kaitai;
c) materialinėms vertybėms, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui;	c) materialinėms vertybėms, <u>tik kiek jas veikia aplinkos veiksniai mobilumui</u> , kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui;
d) a, b ir c punktuose nurodytų veiksnių sąveikai;	d) a, b ir c punktuose nurodytų veiksnių sąveikai;
e) gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių grėsmei a, b ir c punktuose nurodytiems veiksniams, tų veiksnių pažeidžiamumui ir atsparumui gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių atžvilgiu.	e) gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių grėsmei a, b ir c punktuose nurodytiems veiksniams, tų veiksnių pažeidžiamumui ir atsparumui gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių atžvilgiu.

3 pakeitimas

5 straipsnio 1 ir 2 dalys, PAV direktyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Jei turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas pagal 5–10 straipsnius, užsakovas parengia aplinkos ataskaitą. Aplinkos ataskaita rengiama remiantis sprendimu pagal šio straipsnio 2 dalį ir joje pateikiama informacija, kurios gali būti pagrįstai reikalaujama, kad būtų galima priimti informacija pagrįstus sprendimus apie siūlomo projekto poveikį aplinkai, atsižvelgiant į naujausias žinias ir vertinimo metodus, projekto charakteristikas, techninį pajėgumą ir vietą, galimo poveikio charakteristikas, siūlomo projekto alternatyvas ir tai, kokių mastu tam tikrus klausimus (įskaitant reikalavimą įvertinti alternatyvas) būtų geriau vertinti skirtingais lygiais, įskaitant planavimo lygį, arba pagal kitus vertinimo reikalavimus. Išsamus aplinkos ataskaitoje pateiktinos informacijos sąrašas nustatytas IV priede.	1. Jei turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas pagal 5–10 straipsnius, užsakovas parengia aplinkos ataskaitą. Aplinkos ataskaita rengiama remiantis <u>IV priede pateiktu aprašu ir, prireikus, sprendimu</u> pagal šio straipsnio 2 dalį ir joje pateikiama informacija, kurios gali būti pagrįstai reikalaujama, kad būtų galima priimti informacija pagrįstus sprendimus apie siūlomo projekto poveikį aplinkai, atsižvelgiant į naujausias žinias ir vertinimo metodus, projekto charakteristikas, techninį pajėgumą ir vietą, galimo poveikio charakteristikas, siūlomo projekto alternatyvas ir tai, kokių mastu tam tikrus klausimus (įskaitant reikalavimą įvertinti alternatyvas) būtų geriau vertinti skirtingais lygiais, įskaitant planavimo lygį, arba pagal kitus vertinimo reikalavimus. Išsamus aplinkos ataskaitoje pateiktinos informacijos sąrašas nustatytas IV priede.
2. Pasikonsultavusi su 6 straipsnio 1 dalyje nurodytomis institucijomis ir užsakovu, kompetentinga institucija priima sprendimą dėl informacijos, kurią užsakovas turi įtraukti į aplinkos ataskaitą pagal šio straipsnio 1 dalį, apimties ir išsamumo. Visų pirma ji nustato:	2. Pasikonsultavusi su 6 straipsnio 1 dalyje nurodytomis institucijomis ir užsakovu, kompetentinga institucija priima sprendimą dėl informacijos, kurią užsakovas turi įtraukti į aplinkos ataskaitą pagal šio straipsnio 1 dalį, apimties ir išsamumo. Visų pirma ji nustato:

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
a) priimtinius sprendimus ir gautinas nuomones;	a) priimtinius sprendimus ir gautinas nuomones;
b) institucijas ir visuomenę, kurios gali būti suinteresuotos;	b) institucijas ir visuomenę, kurios gali būti suinteresuotos;
e) atskirus procedūros etapus ir jų trukmę;	e) atskirus procedūros etapus ir jų trukmę;
d) pagrįstas alternatyvas, susijusias su siūlomu projektu ir konkrečiomis jo charakteristikomis;	d) pagrįstas alternatyvas, susijusias su siūlomu projektu ir konkrečiomis jo charakteristikomis;
e) 3 straipsnyje nurodytas aplinkos savybes, kurios gali būti reikšmingai paveiktos;	ee) 3 straipsnyje nurodytas aplinkos savybes, kurios gali būti reikšmingai paveiktos;
f) pateiktiną informaciją, susijusią su konkretaus projekto ar projekto rūšies charakteristikomis;	f) pateiktiną informaciją, susijusią su konkretaus projekto ar projekto rūšies charakteristikomis;
g) informaciją ir žinias, turimas ir gautas kitais sprendimų priėmimo lygiais arba pagal kitus Sąjungos teisės aktus, ir taikytinus vertinimo metodus.	ged) informaciją ir žinias, turimas ir gautas kitais sprendimų priėmimo lygiais arba pagal kitus Sąjungos teisės aktus, ir taikytinus vertinimo metodus.
	<u>Kompetentinga institucija sprendimą dėl šių klausimų gali priimti arba tuo atveju, jei jos prašo užsakovas, arba, savaime aišku, bet kuriame vertinimo etape, jei ši institucija nustato, jog a, b, c, d ir e punktuose nurodyta informacija yra nepakankama.</u>

Paaiškinimas

Klausimus, susijusius su priimtinais sprendimais, gautinomis nuomonėmis, atskirais procedūros etapais ir jų trukme turėtų nustatyti nacionalinė proceso teisė. Be to, ne valdžios institucijų užduotis rengti projektų alternatyvas. Prieštaraujame tokiam su planavimu ir projektų rengimu susijusios atsakomybės perkėlimui nuo projektų rengėjų ant valdžios institucijų pečių.

4 pakeitimas

5 straipsnio 3 dalis, PAV direktyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Kad 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkos ataskaitos būtų išsamios ir pakankamai geros kokybės:	3. Kad 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkos ataskaitos būtų išsamios ir pakankamai geros kokybės:
a) užsakovas užtikrina, kad aplinkos ataskaitą rengtų akredituoti ir techniškai kompetentingi ekspertai, arba	a) užsakovas užtikrina, kad aplinkos ataskaitą rengtų akredituoti ir techniškai kompetentingi ekspertai išorės ar nuosavi ekspertai arba aplinkosaugos institucijos, arba
b) kompetentinga institucija užtikrina, kad aplinkos ataskaitą patikrintų akredituoti ir techniškai kompetentingi ekspertai ir (arba) nacionalinių ekspertų komitetai.	b) kompetentinga institucija užtikrina, kad aplinkos ataskaitą patikrintų akredituoti ir techniškai kompetentingi ekspertai išorės ar nuosavi ekspertai arba aplinkosaugos institucijos ir (arba) nacionalinių ekspertų komitetai.
...	...

Paaiškinimas

PAV direktyva turėtų apimti skirtingas aplinkos ataskaitų tikrinimo sistemas, kurios egzistuoja valstybėse narėse, regionuose ir miestuose. Pagal veikiančias sistemas dirbama ne tik su išorės ekspertais ir ekspertų

komitetams, bet ir kitais būdais – tai dažniausiai pasakytina apie valstybes nares, kur ataskaitas tikrina pačios kompetentingos institucijos arba aplinkosaugos institucijos.

5 pakeitimas

8 straipsnio 1 dalis, PAV direktyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Per sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūrą atsižvelgiama į konsultacijų rezultatus ir į informaciją, surinktą pagal 5, 6 ir 7 straipsnius. Šiuo tikslu sprendime duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos pateikiama tokia informacija:	1. Per sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūrą atsižvelgiama į konsultacijų rezultatus ir į informaciją, surinktą pagal 5, 6 ir 7 straipsnius. Šiuo tikslu sprendime duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos pateikiama tokia <u>papildoma</u> informacija:
...	...
d) ...	d)
...	<p><u>Pirmiau išvardytos sąlygos bus laikomos įvykdytomis, jeigu pagal 2 straipsnio 2 dalį valstybės narės, įgyvendindamos šią direktyvą, nustatys atskirą procedūrą jos reikalavimams įvykdyti, o sprendime, kuris priimamas atlikus poveikio aplinkai vertinimą, bus pateikta a–d punktuose nurodyta informacija ir bus nustatytos tinkamos taisyklės, užtikrinančios 4 dalies sąlygos įvykdymą.</u></p>
...	...

Paaškinimas

8 straipsnio 1 dalyje nepakankamai atsižvelgta į tai, kad valstybėse narėse egzistuoja skirtingos PAV sistemos. Kai kuriose valstybėse narėse PAV yra atskira procedūra, kurią įgyvendina aplinkosaugos institucijos, o sutikimus dėl planuojamos veiklos išduoda kitos institucijos, gavusios PAV leidimą, o išduodant sutikimą būtina įvykdyti PAV leidimo sąlygas. Kitose valstybėse narėse PAV yra įtrauktas į sutikimo dėl planuojamos veiklos procedūrą.

6 pakeitimas

8 straipsnio 4 dalis, PAV direktyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Prieš priimdama sprendimą duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos ar jo neduoti, kompetentinga institucija patikrina, ar 5 straipsnio 1 dalyje nurodytoje aplinkos ataskaitoje pateikta informacija, visų pirma informacija apie priemones, kurių numatoma imtis siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio, jį sumažinti ir, kai galima, kompensuoti, yra atnaujinta.“	<p>Prieš priimdama sprendimą duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos ar jo neduoti, kompetentinga institucija patikrina, ar 5 straipsnio 1 dalyje nurodytoje aplinkos ataskaitoje pateikta informacija, visų pirma informacija apie priemones, kurių numatoma imtis siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio, jį sumažinti ir, kai galima, kompensuoti, yra atnaujinta.“</p> <p><u>PAV galioja ketverius metus. Jeigu nustatoma, kad aplinkos ataskaitoje pateikta informacija tebėra teisinga, kompetentinga institucija šį laikotarpį pratęsia dar dvejiems metams. Jeigu nustatoma, kad aplinkos ataskaitoje pateikta informacija nebeatitinka tikrovės, kompetentinga institucija paprašo užsakovo ataskaitą atnaujinti.</u></p>

Paaiškinimas

Daugeliu procedūros etapų kompetentinga institucija gali užsakovo paprašyti pateikti aktualią, papildomą informaciją, ypač jeigu pastebi, kad aplinkos ataskaitoje pateikta informacija yra pasenusi. PAV galiojimo trukmės patikslinimas yra priemonė, leidžianti pagerinti poveikio aplinkai vertinimų kokybę, taigi ir jų efektyvumą.

7 pakeitimas

11 straipsnio 3 dalis, PAV direktyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Kas yra pakankamas interesas ir teisės pažeidimas nustato valstybės narės, deramai siekdamos suteikti suinteresuotai visuomenei plačias galimybes kreiptis į teismus. Tuo tikslu kiekvienos nevyriausybines organizacijos, atitinkančios 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, interesas yra laikomas pakankamu šio straipsnio 1 dalies a punkto prasme. Tokia organizacija taip pat laikoma turinti teises, kurios gali būti pažeistos, šio straipsnio 1 dalies b punkto prasme.	3. Kas yra pakankamas interesas ir teisės pažeidimas nustato valstybės narės, deramai siekdamos suteikti suinteresuotai visuomenei plačias galimybes kreiptis į teismus. Tuo tikslu kiekvienos nevyriausybines organizacijos, atitinkančios 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, interesas yra iš esmės laikomas pakankamu turinčiomis teisę pateikti ieškinį šio straipsnio 1 dalies a punkto prasme. Tokia organizacija taip pat laikoma turinti teises, kurios gali būti pažeistos, šio straipsnio 1 dalies b punkto prasme.

Paaiškinimas

Pakeitimu siekiama suteikti teisę visoms nacionaliniais teisės aktais pripažintoms NVO pateikti ieškinį.

8 pakeitimas

12 straipsnio 2 dalis, PAV direktyva

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Visų pirma kas šešerius metus nuo Direktyvos XXX [Europos Sąjungos leidinių biuro prašoma įrašyti šios direktyvos numerį] 2 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos valstybės narės pateikia Komisijai tokią informaciją: ... f) vidutinę poveikio aplinkai vertinimų kainą.	2. Visų pirma kas šešerius metus nuo Direktyvos XXX [Europos Sąjungos leidinių biuro prašoma įrašyti šios direktyvos numerį] 2 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos valstybės narės pateikia Komisijai tokią informaciją: ... f) kai įmanoma, vidutinę poveikio aplinkai vertinimų kainą.

9 pakeitimas

3 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Projektams, dėl kurių prašymas leisti vykdyti planuojamą veiklą pateiktas iki 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos datos ir kurių poveikio aplinkai vertinimas iki tos datos dar nebuvo baigtas, taikomi Direktyvos 2011/92/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, 3–11 straipsniuose nurodyti įpareigojimai.	Projektams, dėl kurių prašymas leisti vykdyti planuojamą veiklą pateiktas iki 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos datos ir kurių poveikio aplinkai vertinimas iki tos datos dar nebuvo baigtas, <u>aplinkos ataskaita pagal 5 straipsnį neparengta ir jis nepaskelbtas viešai</u> , taikomi Direktyvos 2011/92/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, 3–11 straipsniuose nurodyti įpareigojimai.

Paaškinimas

Remiantis 3 straipsniu, tiems projektams, kurių poveikio aplinkai vertinimas nebuvo baigtas prieš šios direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę, taikomos pataisytos direktyvos nuostatos, nepaisant procedūrų etapo. Dažnai tokios pereinamojo laikotarpio taisyklės reikštų, kad procedūras tektų kartoti, dėl to padidėtų sąnaudų projektų užsakovams ir institucijoms. Būtų neteisinga, nes projektai, kuriems PAV buvo būtinas, nėra nauji ir nereikėtų nustatyti jokių reikalavimų vėl atlikti PAV. 3 straipsnyje pateiktos pereinamojo laikotarpio taisyklės turėtų būti suformuluotos taip, kad tolesnius procedūrų etapus pasiekusių projektų PAV vyktų pagal dabartinės PAV direktyvos nuostatas.

2013 m. gegužės 30 d., Briuselis

*Regionų komiteto
Pirmininkas*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
